ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

БОЛОВСРОЛЫН САЛБАР
2021

УЛААНБААТАР ХОТ
2022 ОН

ХЯНАСАН:

Д.Мөнхзул — ЧД-ын Статистикийн хэлтсийн дарга

ТАНИЛЦУУЛГА БИЧСЭН:

Г.Пүрэвсүрэн — ЧД-ын Статистикийн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн

ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС
МОНГОЛ УЛС, УЛААНБААТАР ХОТ
ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРЭГ, САМБУУГИЙН ГУДАМЖ
НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ III БАЙР, 401 тоот
Утас: 70113013
976-11-310767
70130767
70110767
Цахим хуудас: www.ubstat.mn
www.chingeltei.gov.mn
И-мэйл: chingeltei@nso.mn

СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ: 2021-2022 оны хичээлийн жилд төрийн өмчийн 35, төрийн бус өмчийн 15 цэцэрлэг үйл ажиллагаа явуулж байна. Тус хичээлийн жилд цэцэрлэгт 7264 хүүхэд хүмүүжиж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оноос 72 (9.8%)-иар буурсан дүнтэй байна. 2021-2022 нийт СӨБ-д хамрагдагчдын 6276 (86.4%) төрийн өмч, 988 (13.6%) төрийн бус өмчийн цэцэрлэгт хамрагдаж байна.

Зураг 1. Цэцэрлэгийн тоо, төрлөөр, оноор

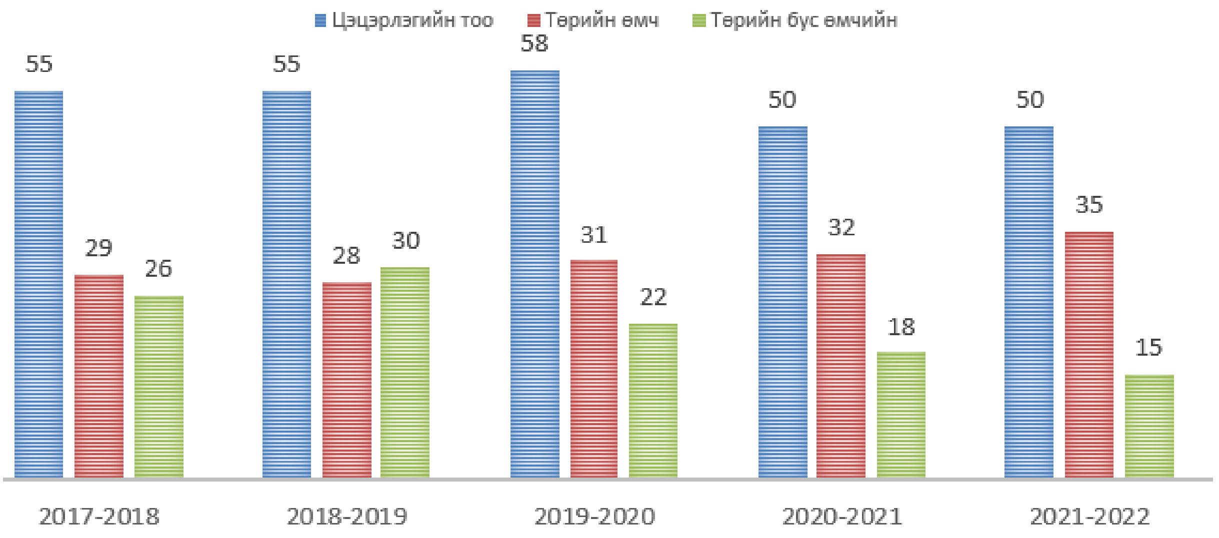

Өнгөрсөн хичээлийн жилтэй харьцуулахад төрийн өмчийн цэцэрлэг 3-аар нэмэгдэж, төрийн бус өмчийн цэцэрлэг 3-аар цөөрсөн байна.

Хүснэгт 1. Сургуулийн өмнөх боловсролын үндсэн үзүүлэлт, оноор

Үзүүлэлт	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Цэцэрлэгийн тоо	55	58	53	50	50
Төрийн өмч	29	28	31	32	35
Төрийн бус өмчийн	26	30	22	18	15
СӨБ-д хамрагдагчид	11 386	11 185	10 584	7 336	7 264
Төрийн өмч	9 442	9 173	8 941	6 268	6 276
Төрийн бус өмчийн	1 944	2 012	1 643	1 068	988
Нийт ажилтан	1 161	1 154	1 239	1 475	1 368
Төрийн өмч	939	919	1 037	1 222	1 240
Төрийн бус өмчийн	222	235	202	253	128
Үндсэн багш	319	325	350	488	391
Төрийн өмч	219	252	286	384	349
Төрийн бус өмчийн	100	73	64	104	42

Зураг 2. СӨБ-д хамрагдагчид төрийн өмчийн цэцэрлэгт хамрагдагчид

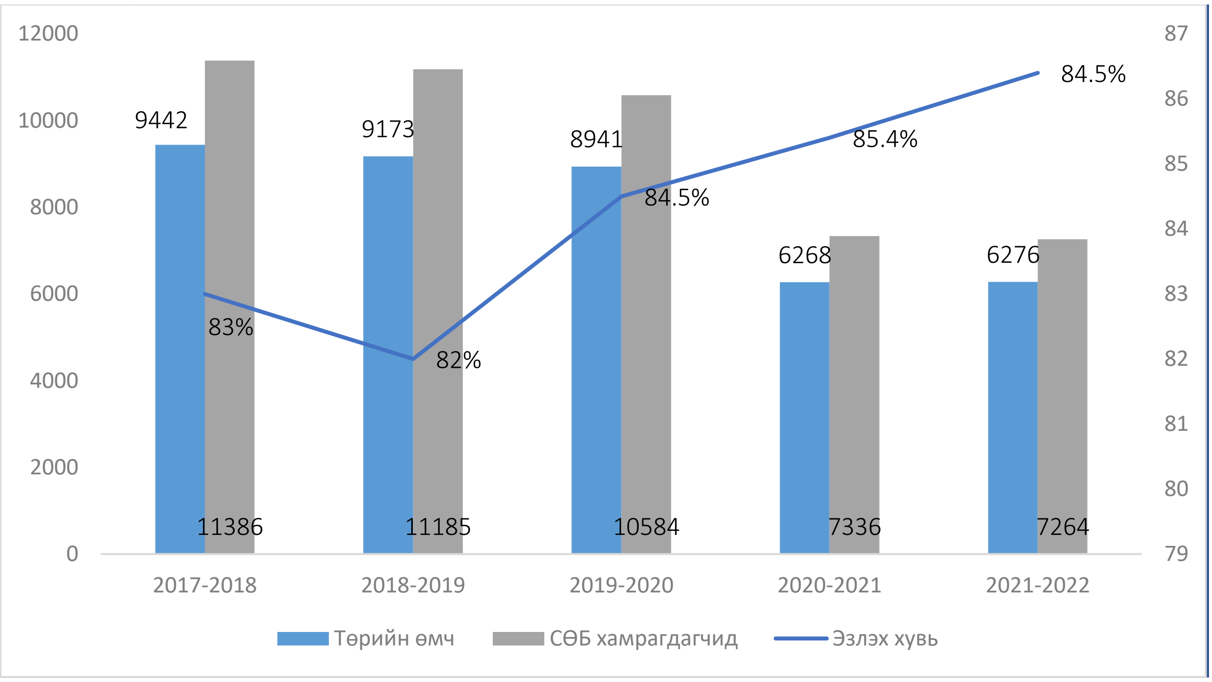

2021-2022 оны хичээлийн жилд сургуулийн өмнөх боловсролд 7264 хүүхэд бүртгэлтэй байгаа бөгөөд тэдгээрийн 6276 (86.4) хувь нь төрийн өмчийн цэцэрлэг, 988 (13.6) хувь нь төрийн бус өмчийн цэцэрлэгт хамрагдаж байна.

Зураг 3. СӨБ-д хамрагдагчид буй хүүхдийн тоо / төр, төрийн бус/

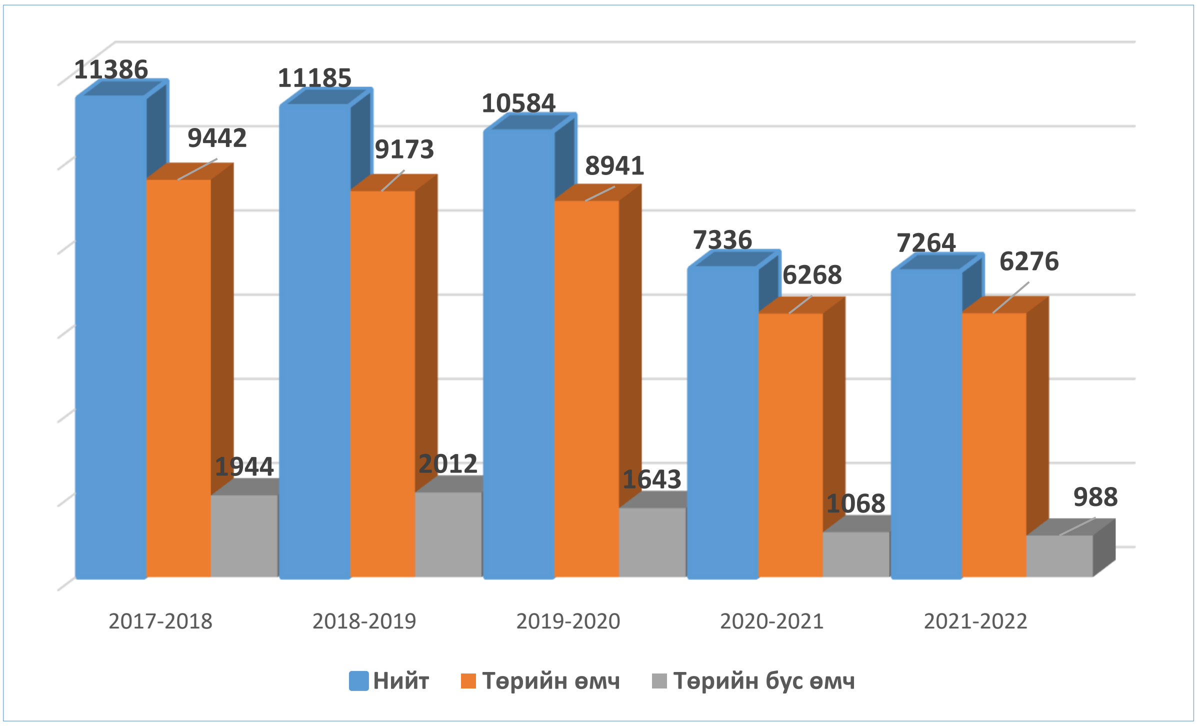

Үндсэн сургалтын 5 бүлгийн 7264 хүүхэд хамрагдаж байна.

Зураг 4. Цэцэрлэгт хамрагдаж буй хүүхдийн тоо

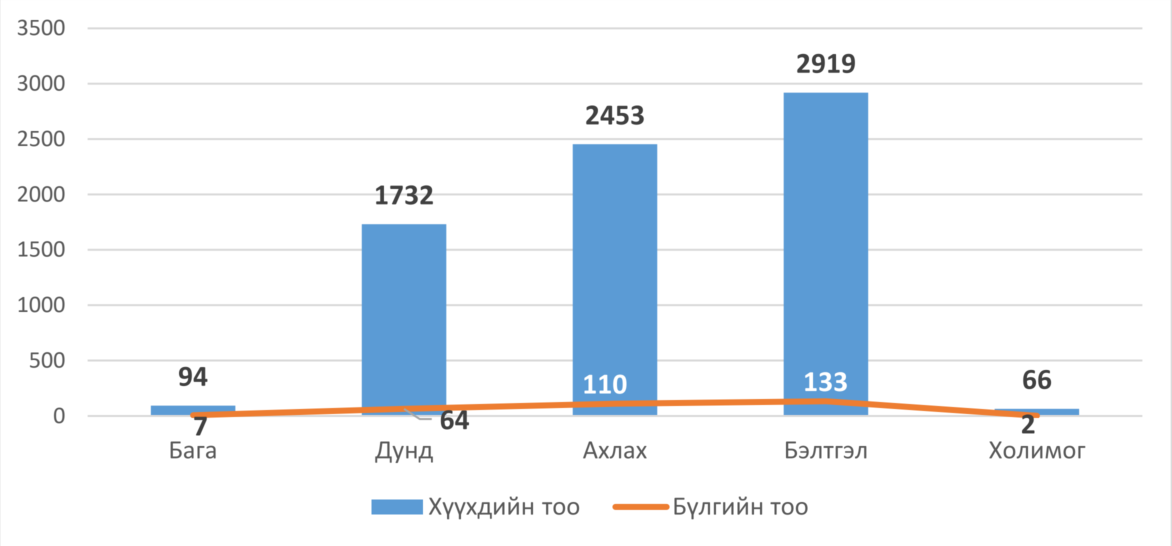

“ Үндсэн сургалт” гэж цэцэрлэгт хамрагдаж байгаа хүүхдэд сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэх хичээл болон хүүхдийг хөгжүүлэх бусад үйл ажиллагааны цогцыг хэлнэ.

“ Хувилбарт сургалт” гэж үндсэн сургалтад хамрагдаж чадахгүй байгаа хүүхдэд сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэх “ ээлжийн бүлэг”, “ явуулын багшийн”, “ нүүдлийн бүлгийн” сургалтын үйл ажиллагааг хэлнэ.

Хөгжлийн бэрхшээл:

Хүснэгт 2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо, дүүрэг бүрээр

Дүүрэг	Хараааны	Ярианы	сонсголын	хөдөлгөөний	сэтгэцийн	Оюуны	Аутизм	Дауны хам шинж	хавсарсан
Нийт	30	37	20	161	21	9	174	36	138
Төрийн дүн	19	19	19	112	12	6	84	23	75
Төрийн бус дүн	11	18	1	49	9	3	90	13	63
Багануур	2	0	1	0	1	0	3	0	3
Баянгол	10	9	2	17	9	0	47	12	32
Баянзүрх	2	9	6	96	3	4	6	3	47
Налайх	0	0	0	2	1	0	1	0	2
Багахангай	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сонгинохайрхан	3	1	3	33	3	2	18	7	39
Сүхбаатар	9	13	8	5	4	2	52	11	10
Хан-уул	2	3	0	4	0	0	43	1	1
Чингэлтэй	2	2	0	4	0	1	3	2	2
Төмөр зам	0	0	0	0	0	0	1	0	2

Хүснэгт 3. Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын тоо, төрлөөр, оноор

Үзүүлэлт	*Хичээлийн жил*				
	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Нийт дүн	41	18	27	12	16
Харааны	10	2	2	0	2
Сонсголын	3	1	1	0	0
Хэл ярианы	8	2	2	1	2
Оюуны	3	-	-	1	1
Хөдөлгөөний	8	9	8	4	4
Аутизм	-	2	4	3	3
Дауны хам шинж		2	6	2	2
Хавсарсан	9	-	4	1	2

- ✓ “Харааны”- Харааны эрхтэний гэмтэл, согог, өвчин эмгэгийн улмаас хүний “харах” хэвийн үйл ажиллагааны чадвар алдагдсан буюу хязгаарлагдсан. /2 нүдний хараа бүрэн эсвэл хагас алслагдсан, /-12/, /-20/ хүртэлх харааны шил зүүдэг хүмүүс, нэг нүд нь огт байхгүй ом уу эсвэл протезтой нөгөө нүд нь шилээр засрахгүй тохиолдол хамаарна/
- ✓ “Ярианы” – Хэл ярианы эрхтэний гэмтэл, согог, өвчин, эмгэгийн улмаас хүний “ярих” хэвийн үйл ажиллагааны чадвар алслагдсан буюу хязгаарлагдсан.
- ✓ “Сонсголын” – Сонсголын болон хэл ярианы эрхтэний гэмтэл, согог, өвчин эмгэгийн улмаас хүний сонсох хэвийн үйл ажиллагааны чадвар, алдагдсан буюу хязгаарлагдсан.
- ✓ “Хөдөлгөөний” – Биеийн тодорхой хэсгийг хөдөлгөх чадваргүйн улмаас хүний амьдралын өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааны чадвар алдагдсан буюу хязгаарлагдсан. / Саа, саажилт, үе мөч, яс,булчингийн системийн эмгэг өөрчлөлтөөс хөдлөх чадвараа алдсан хүмүүс орно/
- ✓ “Сэтгэцийн” – Сэтгэцийн эмгэг нь бодох сэтгэх, мэдрэх ухамсарлахуйн болон зан төлөвийн өөрчлөлтөөр илрэх бөгөөд үүнийхээ улмаас хүний нийгэмд биеэ авч явах байдал нь өөрчлөгдсөн, гадаад / төрөх үеийн хүндрэлүүдийн үлдэцийн улмаас 0-3 насанд тэнэгрэх хүмүүс орно.
- ✓ “ Оюуны” – Ойлгох, суух,зогсох, алхах, ярих, хувцас өмсөх, хоол идэх зэрэг чадварын бэрхшээлтэй хүүхдийн хэлнэ.
- ✓ “ Дауны хам шинж” – 21 дэх хромсон хос биш 3 болж хуваагдсанаар үүсдэг удамшлын санамсаргүй гажуудал юм. Дауны хам шинжтэй хүүхэд гэж өвөрмөц онцгой царайны төрх болон оюун ухааны хөгжилтэй хүүхдийг хэлнэ.
- ✓ “ Аутизм” – Бусадтай харилцах нийгмийн харилцаанд орох, мэдээллийг хүлээж авч, ойлгох чадварт нөлөөлдөг насан туршийн өргөн хүрээний хөгжлийн эмгэгтэй хүүхдийг хэлнэ.
- ✓ “ Хавсарсан” – Нэг хүүхэд 1-ээс дээш төрлийн хөгжлийн бэрхшээлийн хэлбэр согог дохиолдвол бүртгэнэ. /Оюун ухааны хомсдолтой хүүхэд, хөдөлгөөний өөрчлөлттэй хэл ярианы дутагдалтай хүмүүс байж болно./

Зураг 5. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо

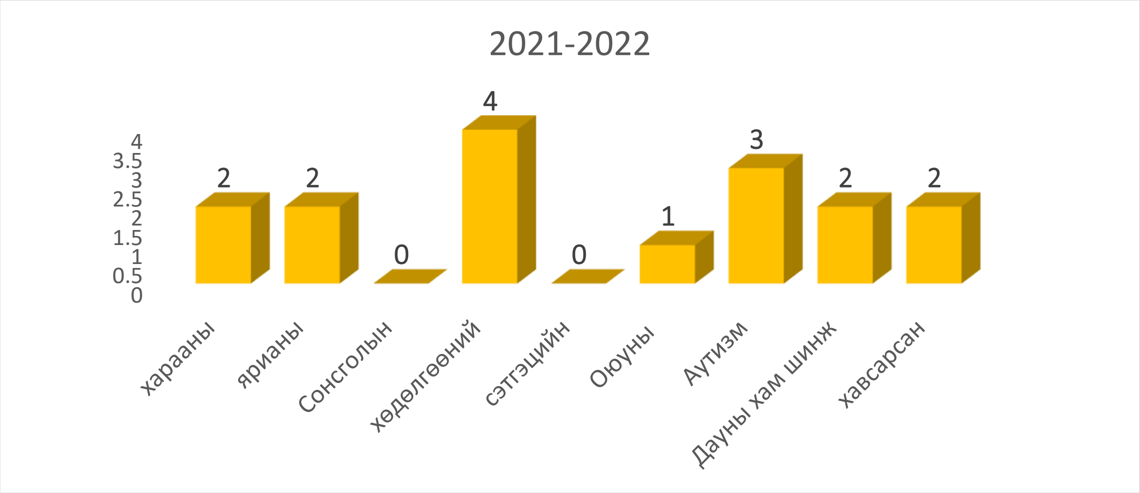

Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдыг төрлөөр нь авч үзэхэд хамгийн их буюу 4 (25.0%)-г хөдөлгөөний бэрхшээлтэй суралцагчид эзэлж байна.

СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БОЛОВСОН ХҮЧИН:

Дүүргийн 50 цэцэрлэгт 1368 багш, ажилтан ажиллаж байна. Үүнээс: удирдлага 92, үндсэн багш 391, туслах багш 345, ээлжийн багш 6, захиргаа аж ахуйн 534 ажилчид ажиллаж байна.

Хүснэгт 4. Төрийн болон төрийн бус өмчийн цэцэрлэгийн албан хаагчдын тоо

Үзүүлэлт		Хичээлийн жил									
		2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
		Бүгд	Эм	Бүгд	Эм	Бүгд	Эм	Бүгд	Эм	Бүгд	Эм
Нийт дүн		1161	1007	1154	1007	1239	1007	1475	1293	1535	1375
	Эрхлэгч	50	58	54	50	56	54	66	61	51	51
	Арга зүйч	33	34	33	33	34	33	37	34	43	43
	Үндсэн багш	315	325	319	315	350	319	436	418	574	555
	Үүнээс:Бүлгийн	287	287	287	287	305	287	375	375	327	327
	Дуу хөгжмийн	28	28	23	28	32	23	36	28	38	27
	Ээлжийн	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
	Биеийн	-	-	-	-	13	12	25	15	24	16
	Туслах багш	294	293	286	286	318	318	381	381	345	345
Нийт дүн		395	464	316	451	315	481	555	399	549	381
Бусад ажиллагчид	Нягтлан бодогч	30	32	32	30	34	38	38	35	39	36
	Нярав	32	31	31	28	34	38	38	35	37	36
	Эмч	35	38	38	37	36	42	42	41	39	36
	Тогооч	106	106	106	104	112	133	133	131	142	138
	Сантехникч	23	21	21	-	24	-	29	-	30	-
	Цахилгаанчин	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-
	Үйлчлэгч	59	57	57	56	67	67	80	78	78	75
	Манаач, жижүүр	113	106	106	11	118	16	131	17	140	17
	Галч	15	10	10	-	5	-	-	-	-	-
	Мужаан	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
	Сэргээн засагч	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
	Бусад	49	49	49	49	50	50	63	62	43	43

Зураг 6. Цэцэрлэгийн үндсэн багш, оноор

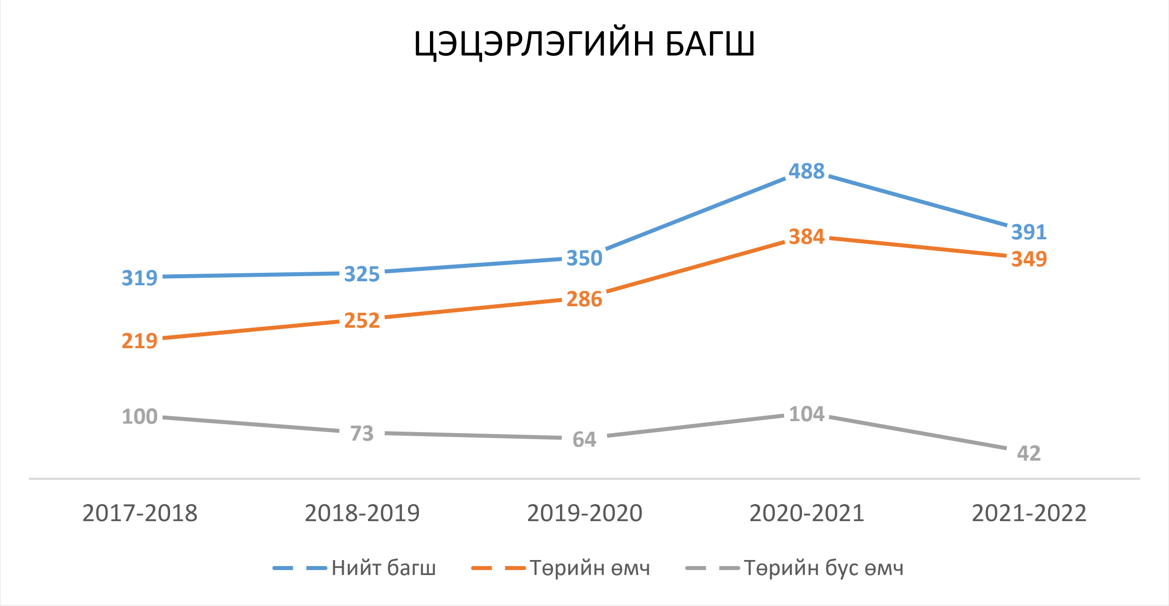

2021-2022 оны хичээлийн жилд төрийн өмчийн цэцэрлэгт 349 , төрийн бус өмчийн цэцэрлэгт 42 , нийт 391 үндсэн багш ажиллаж байсан нь өмнө оноос 97 буюу (19.9%)-р буурсан байна.

ЕРӨНХИЙН БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬ: Дүүргийн хэмжээнд 2021-2022 оны хичээлийн жилд төрийн өмчийн 18, төрийн бус өмчийн 8 сургууль үйл ажиллагаа явуулж байна. 2021-2022 оны хичээлийн жилд нийт 28791 хүүхэд суралцаж байгаа бөгөөд суралцагчдын тоо өнгөрсөн оноос 950 (3.2%) сурагчаар буурсан дүнтэй байна.

Хүснэгт 5. Ерөнхий боловсролын сургуулийн үндсэн үзүүлэлт, оноор

Үзүүлэлт		2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Сургуулийн тоо		25	25	25	26	26
	Төрийн өмч	1	17	17	18	18
	Төрийн бус өмчийн	8	8	8	8	8
Суралцагчид		26 749	26 785	27 871	29 741	28 791
	Төрийн өмч	25 402	25 544	26 655	28 511	27 492
	Төрийн бус өмчийн	1 347	1 241	1 216	1 230	1 299
Нийт ажилтан		1 440	1 708	1 734	1 883	1 851
	Төрийн өмч	1 225	1 478	1 518	1 661	1 644
	Төрийн бус өмчийн	185	230	216	222	207
Үндсэн багш		975	975	1 196	1 345	1 338
	Төрийн өмч	876	1 030	1 085	1 202	1 211
	Төрийн бус өмчийн	99	110	111	143	127

2021-2022 оны нийт суралцагчдын 29104 (95.7%) төрийн өмч, 1305 буюу (4.3%) төрийн бус өмчийн сургуульд хамрагдаж байна.

Зураг 7. Ерөнхий боловсролын сургуулийн үзүүлэлт

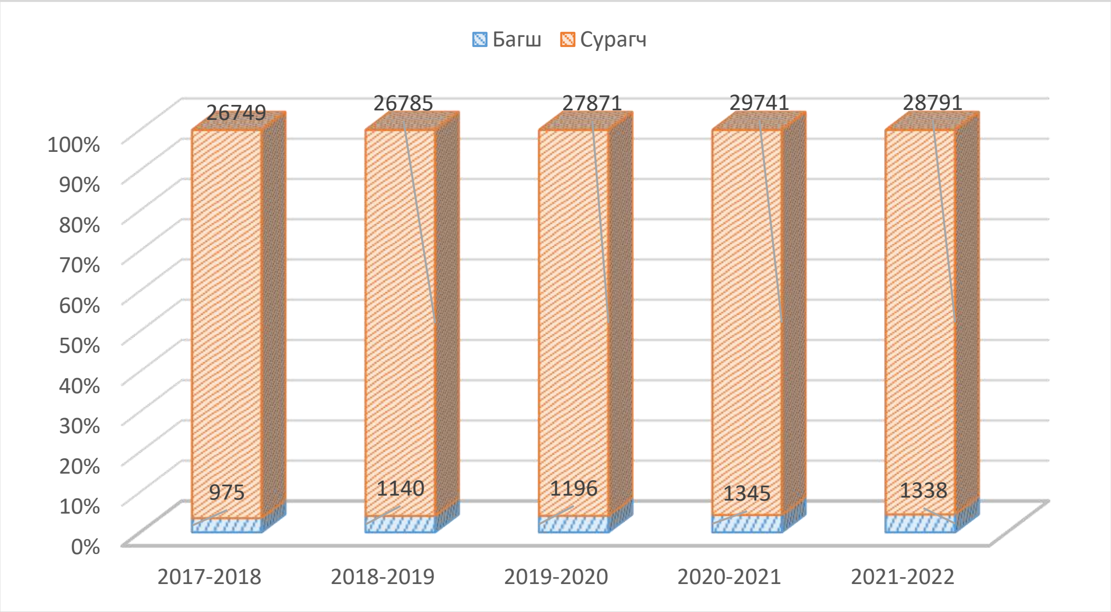

Хүснэгт 7. Чингэлтэй дүүргийн боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчид

Сургалтын байгууллагын ангилал	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
ЕБС-д суралцагчид бүгд	26 749	26 785	27 781	29 741	28 791
Үүнээс: Эмэгтэй	13 345	13 384	13 993	14 912	14 330
Бага	14 782	14 939	14 767	15 427	12 689
Дунд	8 117	8 279	8 932	9 878	10 661
Ахлах	3 850	3 571	4 172	4 436	6 441
Орой эчнээгээр суралцагчид	-	-	-	-	-
Үүнээс: Эмэгтэй	-	-	-	-	-

2016 онд нийт суралцагч 26212 байсан бол 2017-2018 онд өмнөх оноос 537 (2.0%), 2018-2019 онд 36 (0.13%), 2019-2020 онд 996 (3.7%), 2020-2021 онд 996 (7.1%), тус тус өссөн бол 2021-2022 онд 950 (3.2%) болж буурсан үзүүлэлттэй байна.

Чингэлтэй дүүргийн хэмжээнд 2021-2022 оны хичээлийн жилд хөгжлийн бэрхшээлтэй 131 суралцагч бүртгэгдсэн. Энэ нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 20 (13.2%)-р буурсан. Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын 52 (34.4 %) нь бага анги, 67 (44.4%) нь дунд анги,32 (21.2%) нь ахлах ангид тус тус суралцдаг байна. Өмнөх оноос Бага ангийн суралцагчид 59.0 хувиар өсч, дунд ангийн суралцагчид нь 15.2 хувиар буурч, харин ахлах ангийн суралцагчид нь 23.1 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 6. Чингэлтэй дүүргийн хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчид, төрлөөр

Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчид	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Нийт дүн	226	156	144	151	151
Харааны	89	51	44	40	28
Сонсголын	20	15	15	14	9
Хэл ярианы	39	32	28	26	22
Оюун ухааны	3	4	4	1	1
Бие эрхтний	46	39	37	50	51
Хавсарсан	20	15	16	20	20

2016-2017 оны хичээлийн жилд 256 байсан ба хараавы бэрхшээлтэй суралцагчид нь хамгийн их буюу 114 (44.6%)-г эзэлж байсан. Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын тоо жилээс жилд буурч байна. 2020-2021 оны хичээлийн жилд нийт хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын хамгийн их 50 (33.1%)-г бие эрхтэний бэрхшээлтэй суралцагчид эзэлж байна.

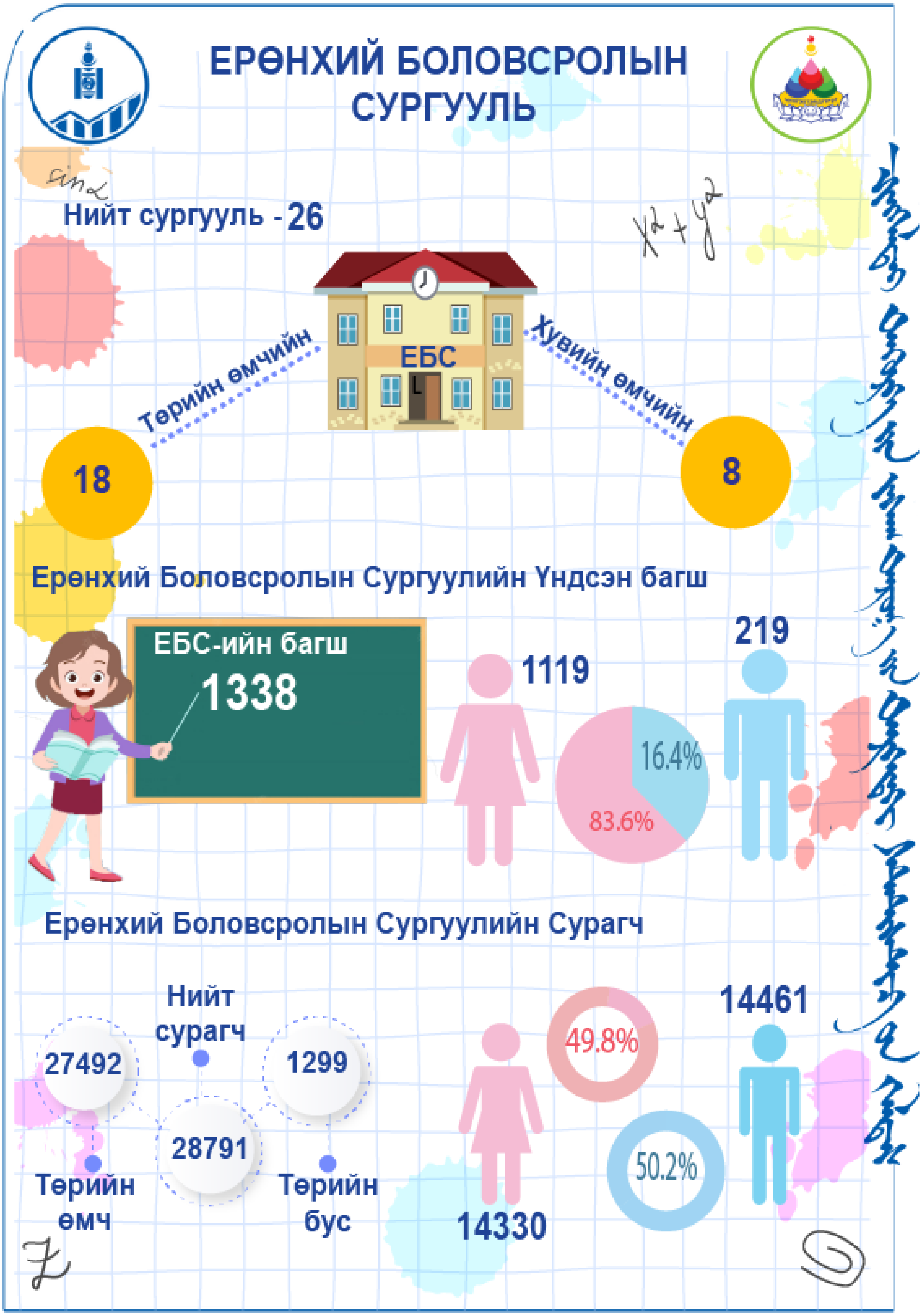
ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬ
Нийт сургууль - 26
ЕБС
Төрийн өмчийн
18
Хувийн өмчийн
8
Ерөнхий Боловсролын Сургуулийн Үндсэн багш
ЕБС-ийн багш
1338
1119
219
16.4%
83.6%
Ерөнхий Боловсролын Сургуулийн Сурагч
Нийт сурагч
27492
28791
1299
Төрийн өмч
Төрийн бус
49.8%
50.2%
14461
14330

СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ

Нийт цэцэрлэг

02	01	03
35	50	15

Төрийн цэцэрлэг — 35

Нийт цэцэрлэг — 50

Хувийн цэцэрлэг — 15

Сургуулийн өмнөх боловсрол Үндсэн багш

Нийт багш — 574

Төрийн өмч — 481

Төрийн бус — 93

555 — 96.7%

19 — 3.3%

Сургуулийн өмнөх боловсрол Сурагч

7264
Нийт сурагч

6268
Төрийн өмчийн цэцэрлэг

Төрийн бус өмчийн цэцэрлэг
1068